

---

Aan de hand van deze publicatie kan een educatieve instelling beslissen in hoeverre zij wil gaan investeren in systematisch evalueren. In de huidige tijd moeten educatieve instellingen steeds meer kunnen aantonen welke 'toegevoegde waarde' zij kunnen leveren. Welke resultaten worden met hun producten en activiteiten bereikt? Blijven ze wel voldoende bij de tijd en zijn ze wel actief in het verbeteren en vernieuwen van hun aanbod? Een educatieve instelling die deze uitdaging oppakt, zorgt ervoor dat de aangeboden producten en activiteiten regelmatig worden beoordeeld op kwaliteit en relevantie. Voor het vellen van zulke oordelen zijn gegevens nodig. Die gegevens kunnen op verschillende manieren worden verkregen. Een eerste aanpak is het regelmatig als team doorspreken van het werk en de ervaringen. Door daarbij een checklist te gebruiken waarop alle meest belangrijke punten staan, en te waken tegen eenzijdige oordelen, kan een redelijk beeld worden verkregen. Een bezwaar blijft, dat men slechts afgaat op de eigen indrukken. Hoe terecht zijn die, en hoe representatief? Een tweede aanpak is het instellen van een 'klantenpanel': een vertegenwoordiging van doelgroepen, opdrachtgevers en andere belanghebbenden. Deze kan het zojuist genoemde bezwaar ondervangen. Toch kan ook hierbij de vraag blijven, waarop de uitspraken van personen in zo'n panel zijn gebaseerd. Zoveel hoofden, zoveel zinnen? Een derde aanpak gaat een stap verder. Deze aanpak noemen we 'systematisch evalueren': de evaluatie van producten en activiteiten door middel van onderzoek naar het realiseren van doelstellingen.

Deze aanpak bestaat erin dat men die doelstellingen helder maakt, instrumenten maakt waarmee kan worden vastgesteld in hoeverre de doelen worden gerealiseerd, met die instrumenten gegevens verzamelt, deze verwerkt, en daaruit conclusies trekt.

In dit deel 3 wordt gedetailleerde uitleg en ondersteuning geboden bij het verwerken en analyseren van gegevens met behulp van de computer en het programma SPSS. Behandeld worden de invoer van gegevens, de wijze van verwerken van antwoorden op open vragen, het gereed maken van de data voor verdere analyse, het maken van eenvoudige berekeningen (percentages, gemiddelden), het nagaan van verschillen (tussen groepen, tussen voormeting en na-meting, en dergelijke), en het analyseren van verbanden ('hangt dit nog samen met ...?'). Aan de hand van een concreet voorbeeldonderzoek wordt de lezer stap voor stap meegenomen door het programma SPSS.